

Tarptautinė mokslinė konferencija
„Baltijos šalių diasporos kultūrinė raiška 1944–2018 metais: dokumentinis paveldas“
Pasaulio lietuvių metams

Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka

Respublikos 14, Panevėžys

2019 m. gegužės 14 d.

Išėivijos veikla emigracijoje, kilnojamasis kultūros paveldas, dokumentinio paveldo telkiniai, jų identifikavimas, saugojimas, fizinis ir skaitmeninis su(si)gražinimas yra nuolatinio atminties institucijų darbuotojų, mokslo įstaigų, nepriklausomų tyrėjų dėmesio lauke. Baltijos šalių dokumentinio paveldo kūrėjų ir saugotojų darbai, diasporų bendruomenių dokumentinio palikimo įpaveldinimas ir sisteminiai tyrimai domina tiek išėiviją, tiek visų Baltijos šalių kultūros bendruomenes. Daug dėmesio kultūrinei diasporos raiškai skiriama tarptautiniame tinkle BaltHerNet, konferencijose, projektuose ir publikacijose. Lietuvoje išėivijos dokumentinio paveldo išsaugojimo ir sklaidos problemas sprendžia ir tyrimus vykdo universitetai (Komunikacijos fakultetas Vilniuje, Lietuvių išėivijos institutas Kaune ir kt.), archyvai (Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Lietuvos literatūros ir meno, Lietuvos centrinis valstybės ir kt.), muziejai (Nacionalinis Vilniuje, Maironio lietuvių literatūros Kaune ir kt.), bibliotekos (Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo, Vilniaus ir Klaipėdos universitetų ir kt.) ir kt. Per pastaruosius 10–15 metų galima stebėti tam tikrą proveržį susigrąžinant vertybes į Lietuvą, geriau pažįstant išėivijos dokumentinio paveldo rinkinius ir jų kūrėjus. Tačiau įvairioms veikloms ir iniciatyvoms stinga koordinacijos, informacijos apie nuveiktus darbus sklaidos, nuoseklumo sistemiškai tyrinėjant bei pristatant plačiai visuomenei diasporų bendruomenių gyvenimą tradiciniais ir moderniais socialiniais tinklais. Pasklidusios pasaulyje išėivijos likimai dar laukia apmąstymo, kuris padėtų įprasminti dokumentinio paveldo panaudojimą kuriant ir modeliuojant viešąjį diskursą, formuojant ir performuojant tapatumus, skleidžiant turinį naujosiomis medijomis, kuriant skaitmeninius produktus.

Konferencijoje kviečiame aptarti klausimus, susijusius su aukščiau išdėstyta problematika ir susitelkti ties tokia tematika:

- išeivijos dokumentinio paveldo tyrimų metodologinės problemos, tipologija, rinkinių raida ir sudėtis;
- perkeltųjų asmenų stovyklų informaciniai, agitaciniai ir literatūriniai leidiniai;
- išeivijos grožinės ir publicistinės literatūros, mokslo darbų kūrėjai, jų palikimas;
- išeivių bibliotekos, leidyklos, spaustuvės, knygynai, leidinių repertuaras, jų sklaida;
- išeivių organizacijų ir politikos, kultūros bei spaudos veikėjų archyvinis palikimas, jo paieškos, išsaugojimo bei aktualizavimo problemos;
- išeivijos dokumentinio paveldo telkiniai užsienyje ir tėvynėje, jų tyrimų ypatumai;
- išeivijos knygos kultūros paveldas (bibliofiliniai rinkiniai, asmeninės bibliotekos, archyvai);
- radijo stočių, transliavusių laidas užsienyje Baltijos šalių kalbomis redakcijų veikla ir laidų garso įrašų archyvai;
- Baltijos šalių diasporų dokumentinio paveldo aktualinimas jų rezidavimo kraštuose;
- mecenatystės reikšmė išsaugant išeivijos tautinį tapatumą ir puoselejant kultūros paveldą;
- šiandieninė išeivijos žiniasklaida, jos veiklos tęstinumas ir dokumentavimas: priemonės, organizavimas, turinys;
- išeivija ir naujosios medijos: tinklaraščiai, socialiniai tinklai, diskusijų forumai, vaizdo įrašų dalijimosi svetainės;
- skaitmeninimo idėjos ir iniciatyvos, strategijos, pasiekimai; audiovizualinių archyvų vaidmuo telkiant ir saugant išsklaidytą išeivijos dokumentinį paveldą;
- išeivijos dokumentinio paveldo panaudojimas kultūros komunikacijoje, kino filmuose, spektakliuose, meno instaliacijose, kūrybinėse industrijose.

Konferencijos kalbos: lietuvių, anglų.

Pranešimo trukmė – 20 min., iš jų 5 min. skiriamos klausimams, diskusijai.

Pranešimų santraukas (100–150 žodžių, iki 1500 spaudos ženklų) ir dalyvio anketas prašome teikti iki 2019 m. kovo 31 d. el. paštu: audrone.palioniene@pavb.lt

Konferencijos organizatoriai atsakymą apie pranešimo priėmimą paskelbs iki 2019 m. balandžio 15 d. Pranešimų pagrindu parengtus straipsnius planuojama skelbti specialiame 2020 metų Vilniaus universiteto mokslinio žurnalo „Knygotyra“ tome. Žurnalas yra atviros prieigos, recenzuojamas ir referuojamas Scopus duomenų bazėje. Atkreipiame dėmesį į reikalavimus mokslinėms publikacijoms ir bibliografiniam aprašui, juos rasite čia:

<http://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/about/submissions>

Straipsnių įteikimo terminas – 2019 m. spalio mėnuo.

Rengėjai: Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka; Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultetas

Partneriai: Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Dokumentinio paveldo tyrimų departamentas; Vytauto Didžiojo universiteto Lietuvių išėivijos institutas; Lietuvos literatūros ir meno archyvas

Rėmėjas: Lietuvos kultūros taryba

Konferencijos organizacinis komitetas

Prof. dr. Arvydas Pacevičius, Vilniaus universitetas, Komunikacijos fakultetas (pirmininkas)

Jurgita Bugailiškienė, Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka (pirmininko pavaduotoja)

Doc. dr. Juozapas Blažiūnas, Lietuvos literatūros ir meno archyvas

Jolanta Budriūnienė, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka

Dr. Daiva Dapkutė, Vytauto Didžiojo universiteto Lietuvių išėivijos institutas

Akad. prof. Domas Kaunas, Vilniaus universitetas, Komunikacijos fakultetas

Juozas Markauskas, Baltijos audiovizualinių archyvų taryba

Prof. dr. Remigijus Misiūnas, Vilniaus universitetas, Komunikacijos fakultetas

Prof. dr. Aušra Navickienė, Vilniaus universitetas, Komunikacijos fakultetas

Vahur Puik, Estijos fotografijos paveldo draugija

Prof. dr. Viesturs Zanders, Latvijos nacionalinė biblioteka

Kontaktinis asmuo:

Audronė Palionienė, tel. (845) 46 48 61, el. paštas audrone.palioniene@pavb.lt
Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka